

P.Z. br. 169

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/21-01/70

URBROJ: 65-21-02

Zagreb, 19. kolovoza 2021.

Hs**NP*022-03/21-01/70*65-21-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192., a u svezi članka 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama)*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 19. kolovoza 2021. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra obrane dr. sc. Marija Banožića i državne tajnike mr. sc. Zdravka Jakopa i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/20-11/50
URBROJ: 50301-29/09-21-8

Zagreb, 19. kolovoza 2021.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama)

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama).

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra obrane dr. sc. Marija Banožića i državne tajnike mr. sc. Zdravka Jakopa i Branka Hrga.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE O PRIVREMENOM BORAVKU PRIPADNIKA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE I ORUŽANIH SNAGA SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE NA DRŽAVNOM PODRUČJU DRUGE DRŽAVE
(HRVATSKO-NJEMAČKI SPORAZUM O GOSTUJUĆIM SNAGAMA)**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE O PRIVREMENOM BORAVKU PRIPADNIKA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE I ORUŽANIH SNAGA SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE NA DRŽAVNOM PODRUČJU DRUGE DRŽAVE
(HRVATSKO-NJEMAČKI SPORAZUM O GOSTUJUĆIM SNAGAMA)**

I. USTAVNA OSNOVA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama), u daljnjem tekstu: „Sporazum“, sadržana je u članku 140. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I CILJ KOJI SE DONOŠENJEM ZAKONA ŽELI POSTIĆI

Dobri odnosi između Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke u području obrane nastavak su dobre suradnje dviju država i u ostalim područjima dvostrane suradnje i zajedničkim naporima u održavanju mira i stabilnosti u Europi.

Dosadašnja suradnja Ministarstva obrane Republike Hrvatske i Ministarstva obrane Savezne Republike Njemačke ostvarivala se službenim posjetima i radnim sastancima njihovih predstavnika, razmjenom iskustava stručnjaka u područjima od zajedničkog interesa, sudjelovanjem na tečajevima, seminarima i konferencijama, sudjelovanjem na zajedničkim vježbama i obukama te sudjelovanjem u operacijama potpore miru i drugim aktivnostima u inozemstvu.

U okviru nastojanja za daljnjim unapređenjem uzajamne suradnje u području obrane, Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva obrane, donijela je Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama), KLASA: 022-03/16-11/48, URBROJ: 50301-29/09-16-2, od 8. prosinca 2016. i prihvatila tekst Nacrta sporazuma kao osnovu za vođenje pregovora.

U ranijem dijelu postupka Ministarstvo obrane podnijelo je Vladi Republike Hrvatske Izvješće o vođenim pregovorima za sklapanje Sporazuma, s tom prigodom raspoloživim tekstovima Sporazuma na hrvatskom i engleskom jeziku, koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila Zaključkom, KLASA: 022-03/18-11/10, URBROJ: 50301-29/23-18-2, od 8. ožujka 2018.

S obzirom da su po prihvaćanju Izvješća, na zahtjev njemačke strane, nastavljeni kontakti u vezi tekstova Sporazuma na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku (inačice za obje strane) te nakon što su pregovori za sklapanje Sporazuma uspješno okončani usuglašavanjem svih jezičnih inačica Sporazuma, Ministarstvo obrane podnijelo je Vladi Republike Hrvatske novo Izvješće o vođenim pregovorima za sklapanje Sporazuma koje je Vlada Republike Hrvatske prihvatila Zaključkom KLASA: 022-03/20-11/50, URBROJ: 50301-29/23-20-2, od 26. studenog 2020. Ujedno, uzimajući u obzir izmjenu dijela formulacije naziva Sporazuma kao i radi utvrđivanja izmjene u vezi s potpisnikom Sporazuma, Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o izmjenama Odluke o pokretanju postupka za sklapanje Sporazuma, KLASA: 022-03/20-11/50, URBROJ: 50301-29/23-20-4, od 26. studenoga 2020.

Sporazum je potpisan u Zagrebu 16. lipnja 2021. U ime Vlade Republike Hrvatske Sporazum je potpisao ministar obrane dr. sc. Mario Banožić, a u ime Vlade Savezne Republike Njemačke, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj, dr. Robert Klinke.

Republika Hrvatska će donošenjem ovoga Zakona ispuniti unutarnje pravne uvjete za stupanje na snagu Sporazuma kojim se u odnosima Republike Hrvatske i Savezne Republike Njemačke, polazeći od odredaba Sporazuma između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga („Narodne novine – Međunarodni ugovori“, broj 7/09.), uspostavlja dvostrani međunarodnopravni okvir kojim se utvrđuju dodatna pravila za ulazak, izlazak i privremeni boravak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Saveznoj Republici Njemačkoj i pripadnika Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj odnosno uređuju različita pitanja vezana za ulazak, izlazak i privremeni boravak na državnom području države druge stranke u svrhu vježbi, obuke postrojbi, tranzita kopnenim putem i aktivnosti pružanja humanitarne pomoći te operacija traženja i spašavanja, čime će se osigurati uspješna provedba daljnje dvostrane suradnje u području obrane.

III. OSNOVNA PITANJA KOJA SE PREDLAŽU UREDITI ZAKONOM

Ovim Zakonom potvrđuje se Sporazum kako bi njegove odredbe u skladu s člankom 141. Ustava Republike Hrvatske postale dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske.

Svrha Sporazuma je uspostavljanje pravnog okvira za ulazak, izlazak i privremeni boravak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području države druge stranke. Sporazumom se uređuju vrsta, opseg i trajanje boravaka, uvjeti ulaska, izlaska i boravka, javna sigurnost i poredak, javno zdravstvo, kaznena nadležnost i mjere prisile, telekomunikacije, zaštita okoliša, promet vozila oružanih snaga države šiljateljice i korištenje aerodroma države primateljice, rješavanje potraživanja, vježbe, rješavanje sporova, provedba te stupanje na snagu, trajanje i prestanak Sporazuma.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske budući da će se odvijati kroz redovne aktivnosti Ministarstva obrane te će se koristiti sredstva iz državnog proračuna namijenjena radu Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

V. ZAKONI KOJIMA SE POTVRĐUJU MEĐUNARODNI UGOVORI

Temelj za donošenje ovoga Zakona nalazi se u članku 207.a Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.) prema kojem se zakoni kojima se, u skladu s Ustavom Republike Hrvatske, potvrđuju međunarodni ugovori donose u pravilu u jednom čitanju, a postupak donošenja pokreće se podnošenjem konačnog prijedloga zakona o potvrđivanju međunarodnog ugovora.

Naime, s obzirom na razloge navedene u točkama II. i III. ovoga Prijedloga, kao i činjenicu da će primjena Sporazuma omogućiti daljnje proširenje područja i oblika suradnje u području obrane dviju država u područjima od zajedničkog interesa, ocjenjuje se da postoji interes Republike Hrvatske da što skorije okonča svoj unutarnji pravni postupak kako bi se stvorile pretpostavke da Sporazum, u skladu sa svojim odredbama, u odnosima dviju država što skorije stupi na snagu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već sklopljenim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se u ovoj fazi postupka, u pravilu, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora, predlaže se ovaj Prijedlog zakona raspraviti i prihvatiti u jednom čitanju.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU
SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I VLADE SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE O PRIVREMENOM BORAVKU PRIPADNIKA
ORUŽANIH SNAGA REPUBLIKE HRVATSKE I ORUŽANIH SNAGA SAVEZNE
REPUBLIKE NJEMAČKE NA DRŽAVNOM PODRUČJU DRUGE DRŽAVE
(HRVATSKO-NJEMAČKI SPORAZUM O GOSTUJUĆIM SNAGAMA)**

Članak 1.

Potvrđuje se Sporazum između između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama), potpisan u Zagrebu 16. lipnja 2021., u izvorniku na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku.

Članak 2.

Tekst Sporazuma iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na hrvatskom jeziku, glasi:

Sporazum

između

Vlade Republike Hrvatske

i

Vlade Savezne Republike Njemačke

o

privremenom boravku pripadnika
Oružanih snaga Republike Hrvatske
i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke
na državnom području druge države

(Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama)

Vlada Republike Hrvatske
i
Vlada Savezne Republike Njemačke
(u daljnjem tekstu „stranke“),

uzimajući u obzir Sporazum od 19. lipnja 1951. između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga (u daljnjem tekstu „NATO SOFA“),

želeći uspostaviti dodatna pravila za privremeni boravak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Saveznoj Republici Njemačkoj i pripadnika Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj,

uzimajući u obzir da prema odredbama ovoga Sporazuma, prava i obveze stranaka prema međunarodnim ugovorima o osnivanju međunarodnih sudova, uključujući ona prava i obveze koji proizlaze iz Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda, ostaju nepromijenjeni,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.
Definicije

- (1) U ovome Sporazumu izraz „pripadnici oružanih snaga“ znači vojno osoblje oružanih snaga stranaka i njihovu civilnu komponentu.
- (2) U ovome Sporazumu izraz „država šiljateljica“ znači državu kojoj pripadaju pripadnici oružanih snaga koji privremeno borave na državnom području države druge stranke.
- (3) U ovome Sporazumu izraz „država primateljica“ znači državu na čijem državnom području privremeno borave pripadnici oružanih snaga države šiljateljice.
- (4) U ovome Sporazumu izraz „vlasti“ znači civilne ili vojne vlasti država stranaka koje su ovlaštene za provedbu zakona i propisa na svojem državnom području te isto tako u odnosu na pripadnike svojih oružanih snaga.

Članak 2.

Svrha Sporazuma

Svrha ovoga Sporazuma je uspostaviti pravni okvir za ulazak, izlazak i privremeni boravak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke (Bundeswehr-a) na državnom području države druge stranke.

Članak 3.

Vrsta, opseg i trajanje boravaka

- (1) Boravci prema ovome Sporazumu služiti će u svrhu vježbi, obuke postrojbi, tranzita kopnenim putem kao i aktivnosti pružanja humanitarne pomoći i operacija traženja i spašavanja. Takvi boravci do 3.000 pripadnika oružanih snaga države šiljateljice i u trajanju koje u pravilu ne prelazi 30 dana odvijaju se pod odgovornošću nadležnih vlasti države primateljice. Za pojedinačne pripadnike oružanih snaga koji izvršavaju zadaće veze i savjetovanja te u svrhu obuke dogovoriti će se boravci u trajanju do dvije godine s mogućnošću produljenja.
- (2) Pojediniosti u vezi s vrstom, opsegom i trajanjem takvih boravaka bit će dogovorene između nadležnih vlasti država stranaka.

Članak 4.

Uvjeti ulaska, izlaska i boravka

- (1) Osim ako ovim Sporazumom nije drukčije predviđeno, ulazak u državu primateljicu, izlazak iz nje te privremeni boravak u državi primateljici pripadnika oružanih snaga države šiljateljice uređeni su NATO SOFA-om i primjenjivim zakonima i propisima države primateljice.
- (2) U vezi s naoružanjem koje oružane snage države šiljateljice unose, nose ili – nakon razmještaja – ponovno iznose s državnog područja države primateljice, primjenjuju se sljedeće odredbe:

- a) Nadležna tijela Savezne Republike Njemačke određuju u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske količinu i vrstu borbenog naoružanja i naoružanja kako je definirano Zakonom o naoružanju Savezne Republike Njemačke (uključujući streljivo i vojnu opremu prema Uredbi o vanjskoj trgovini i plaćanjima) koje je neophodno za službenu svrhu boravka Oružanih snaga Republike Hrvatske i može se unositi, nositi ili ponovno iznositi iz Savezne Republike Njemačke, kao i zahtjeve za registraciju i/ili prijavu za takvo naoružanje. Dozvole potrebne prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja Savezne Republike Njemačke smatrat će se odobrenima za sve borbeno naoružanje (prema Dijelu B Popisa borbenog naoružanja – Dodatak članku 1. stavku 1. Zakona o nadzoru borbenog naoružanja – ako borbeno naoružanje koje je u pitanju nisu protupješačke mine ili kazetno streljivo) koje pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske unose, nose sa sobom ili iznose. Odredbe Zakona o naoružanju ne primjenjuju se kada pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske djeluju na temelju ovoga Sporazuma te su službenom zapovijedi ovlašteni posjedovati i nositi oružje. Dozvole potrebne prema zakonodavstvu o vanjskoj trgovini smatrat će se odobrenima za gore navedeno borbeno naoružanje i za drugo naoružanje koje se unosi, nosi ili iznosi (uključujući streljivo i vojnu opremu). Zabrana nošenja oružja u civilnom zrakoplovu i uštićenim područjima zračnih luka u skladu s odredbama Zakona o zrakoplovnoj sigurnosti ostaje nepromijenjena. Oružane snage Republike Hrvatske ne smiju unositi u Saveznu Republiku Njemačku, nositi na državnom području Savezne Republike Njemačke ili iznositi iz Savezne Republike Njemačke nuklearno, biološko i kemijsko naoružanje (Dio A Popisa borbenog naoružanja) kao ni protupješačke mine i kazetno streljivo.

Pri ulasku u Saveznu Republiku Njemačku i tijekom njihova boravka u Saveznoj Republici Njemačkoj, kao i pri njihovom izlasku, Oružane snage Republike Hrvatske nosit će presliku ovoga Sporazuma kao dokaz da se dozvole prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja i zakonodavstvu o vanjskoj trgovini smatraju odobrenima.

- b) U vezi s naoružanjem koje Oružane snage Savezne Republike Njemačke unose, nose ili – nakon razmještaja – iznose s državnog područja Republike Hrvatske, kao i dozvolama potrebnim prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja za naoružanje koje Oružane snage Savezne Republike Njemačke unose u Republiku Hrvatsku, primjenjuju se odredbe važećeg Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, važeće Uredbe o popisu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava i važećeg Pravilnika o prometu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava. Zabrana nošenja oružja u civilnom zrakoplovu i uštićenim područjima zračnih luka ostaje

nepromijenjena. Oružane snage Savezne Republike Njemačke ne smiju unositi u Republiku Hrvatsku, nositi na državnom području Republike Hrvatske ili iznositi iz Republike Hrvatske nuklearno, biološko i kemijsko naoružanje ili protupješačke mine i kazetno streljivo. Pri ulasku u Republiku Hrvatsku i tijekom njihova boravka u Republici Hrvatskoj, kao i pri njihovom izlasku Oružane snage Savezne Republike Njemačke nosit će presliku ovoga Sporazuma kao dokaz da se dozvole prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja i zakonodavstvu o vanjskoj trgovini smatraju odobrenima.

- (3) Nadležna tijela države primateljice dostavljaju nadležnim tijelima države šiljateljice na njihov zahtjev podatke o nacionalnim zakonima i propisima i pružaju nadležnim tijelima države šiljateljice svu moguću pomoć pri dobivanju dozvola i provođenju postupaka potrebnih u skladu sa stavicama 1. i 2. ovoga članka.

Članak 5.

Javna sigurnost i poredak

Kada su javna sigurnost i poredak države primateljice ugroženi od strane pripadnika oružanih snaga države šiljateljice, nadležne vlasti države primateljice mogu zahtijevati neodgodivo udaljavanje tog pripadnika s državnog područja države primateljice. Nadležne vlasti države šiljateljice udovoljit će takvom zahtjevu za udaljavanjem i osigurati povratak tog pripadnika oružanih snaga na vlastito državno područje.

Članak 6.

Javno zdravstvo

- (1) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice se obvezuju poštivati međunarodne zdravstvene propise i nacionalne zdravstvene propise države primateljice.
- (2) U pogledu sprečavanja i nadzora zaraznih bolesti u ljudi, životinja i biljaka, kao i nadzora organizama štetnih za biljke i biljne proizvode u državi primateljici, pripadnici oružanih snaga države šiljateljice dužni su pridržavati se mjerodavnog zakonodavstva Europske unije i, u slučaju kada pravo Europske unije nije ili nije u potpunosti usklađeno, onog države primateljice. Nadležne vlasti države primateljice provode mjere koje se odnose na zakone o zaštiti od infekcija, nadzoru zaraza kod životinja i hrane, fitosanitarnim pitanjima

te na zakone o lijekovima, medicinskim proizvodima i sanitarnom nadzoru, ukoliko to nije u suprotnosti s pravom Europske unije ili primjenjivim međunarodnim ugovorima koji obvezuju obje stranke.

Članak 7.

Kaznena nadležnost i mjere prisile

- (1) Sudovi i vlasti države šiljateljice ne provode svoju kaznenu nadležnost u državi primateljici.
- (2) Ukoliko vlasti države primateljice sukladno članku VII. stavku 1. podstavku (b), stavku 2. podstavku (b) ili stavku 3. podstavku (b) NATO SOFA-e imaju isključivu kaznenu nadležnost ili primarno pravo provođenja kaznene nadležnosti nad pripadnicima oružanih snaga države šiljateljice, vlasti države primateljice će se uzdržati od ostvarivanja takve nadležnosti, osim ako važni razlozi u vezi s obavljanjem sudbene funkcije države primateljice ne čine nužnim ostvarivanje takve kaznene nadležnosti.
- (3) Važni razlozi u vezi s obavljanjem sudbene funkcije države primateljice mogu zahtijevati ostvarivanje kaznene nadležnosti od strane vlasti države primateljice posebno u sljedećim slučajevima:
 - a) kaznena djela od velikog značaja koja negativno utječu na sigurnost države primateljice;
 - b) kaznena djela koja su uzrokovala smrt osobe, kao i teška kažnjiva djela protiv tjelesnog integriteta i seksualnog samoodređenja, osim kad su ta djela usmjerena protiv pripadnika oružanih snaga države šiljateljice i
 - c) pokušaj počinjenja i sudjelovanje u takvim kaznenim djelima.
- (4) Ako se vlasti države primateljice uzdrže od ostvarivanja kaznene nadležnosti nad pripadnikom oružanih snaga države šiljateljice, nadležne vlasti države šiljateljice će bez odgode udaljiti osumnjičenika s državnog područja države primateljice.
- (5) Nadležni sudovi i vlasti država stranaka u okviru ograničenja nametnutih njihovim nacionalnim zakonodavstvom i obvezama prema primjenjivim međunarodnim ugovorima koji obvezuju obje stranke uzajamno pružaju pravnu pomoć u potpori kaznenih postupaka. Ako se vlasti države primateljice ne uzdrže od provođenja kaznene nadležnosti, nadležne

vlasti države šiljateljice će iskoristiti svoj utjecaj, u mjeri u kojoj to pravni poredak koji se na njih primjenjuje dopušta, da pripadnike oružanih snaga države šiljateljice za koje se sumnja da su za vrijeme boravka u državi primateljici počinili kazneno djelo potaknu da se predaju nadležnim sudovima i vlastima države primateljice.

- (6) Ako se osumnjičenik vratio u državu šiljateljicu, država šiljateljica dostavlja predmet svojim nadležnim vlastima radi donošenja odluke o pokretanju kaznenog postupka.
- (7) Nadležni sudovi i vlasti države primateljice u okviru svojih nadležnosti i ovlasti ovlašteni su odrediti i provesti mjere prisile prema pripadnicima oružanih snaga države šiljateljice za vrijeme njihovog boravka u državi primateljici.
- (8) Ako je pripadnik oružanih snaga države šiljateljice uhićen od strane vlasti države primateljice ili u slučaju primjene drugih mjera prisile koje su dovele do oduzimanja slobode, nadležno tijelo države primateljice bez odgode o tome obavješćuje diplomatsku misiju oružanih snaga države šiljateljice u državi primateljici. Ova obavijest mora navesti koji je sud ili tijelo nadležno za provođenje daljnjeg postupka.

Članak 8.

Telekomunikacije

- (1) Korištenje javnih telekomunikacijskih usluga u državi primateljici podliježe kako općim propisima države primateljice tako i odgovarajućim uvjetima poslovanja dobavljača usluga; ovo se osobito odnosi na način obračuna dospjelih plaćanja te sastavljanja i podmirivanja računa.
- (2) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice mogu, ukoliko je to potrebno za ispunjenje svrhe njihovog boravka, uz odobrenje nadležnih vlasti države primateljice, privremeno postaviti i koristiti telekomunikacijske uređaje, uključujući radiouređaje osim u svrhu emitiranja radio programa.
- (3) Radiouređaji i telekomunikacijski terminalni uređaji oružanih snaga države šiljateljice koji se koriste na državnom području države primateljice ili se priključuju na priključke ili na prijenosne putove javnih telekomunikacijskih mreža moraju ispunjavati osnovne tehničke uvjete prema pravu države primateljice koji se općenito primjenjuju na radiouređaje i telekomunikacijske terminalne uređaje. Ispunjavanje tih uvjeta utvrđuje se u postupku ocjenjivanja usklađenosti, a odgovarajuće oznake pričvršćuju se na uređaje.

- (4) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice, dok borave u državi primateljici, koriste samo radijske frekvencije koje su im dodijeljene od strane nadležnih vlasti države primateljice. S obzirom na potrebnu nacionalnu i međunarodnu koordinaciju korištenja radijskih frekvencija odgovarajući zahtjev za dodjelu radijskih frekvencija podnosi se najkasnije 60 dana prije početka planiranog korištenja. Nakon završetka boravka radijske frekvencije se vraćaju nadležnim vlastima države primateljice.
- (5) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi spriječili da njihove telekomunikacijske ili druge električne instalacije ometaju rad telekomunikacijskih mreža u državi primateljici. Kada radijske postaje oružanih snaga države šiljateljice uzrokuju štetne radijske smetnje kod radijskih postaja izvan državnog područja države primateljice ili kada takve postaje na štetan način ometaju njih, nadležne vlasti države primateljice postupaju u skladu s odredbama Statuta i Konvencije Međunarodne telekomunikacijske unije, kako su izmijenjeni i dopunjeni, i Radijskim propisima. Nadležne vlasti države primateljice poduzimaju, u mjeri u kojoj su ovlaštene postojećim propisima, sve potrebne mjere da se postigne zaštita telekomunikacijskih postrojenja oružanih snaga države šiljateljice od smetnji koje izazivaju telekomunikacijske ili druge električne instalacije države primateljice. U slučaju elektromagnetskih smetnji primjenjuju se nacionalni propisi o elektromagnetskoj kompatibilnosti uređaja. Ako to rezultira potrebom da se uređaj koji uzrokuje štetne smetnje stavi van pogona, oružane snage države šiljateljice će to učiniti bez odgode.

Članak 9.

Zaštita okoliša

- (1) Nadležne vlasti države šiljateljice prepoznaju i priznaju važnost zaštite okoliša u kontekstu aktivnosti koje provode pripadnici oružanih snaga države šiljateljice u državi primateljici. Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavaju se pravnih propisa države primateljice o zaštiti okoliša.
- (2) Nadležne vlasti država stranaka tijesno surađuju u svim pitanjima zaštite okoliša, posebno prilikom pripremanja vježbi.
- (3) Osim poštivanja pravnih propisa države primateljice, neophodno je izbjegavati štetne utjecaje na okoliš, a u slučaju neizbježnih štetnih utjecaja na okoliš poduzeti odgovarajuće mjere za nadoknadu takve štete.

- (4) Za prijevoz naoružanja, teške opreme ili opasnih tvari daje se prednost željezničkom i prijevozu vodenim putem. O prijevoznim putovima i sredstvima dogovaraju se ministarstva obrane uz usuglašavanje s nadležnim vlastima države primateljice.
- (5) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice za pogon svojih letjelica, plovila i vozila u državi primateljici koristit će, pod uvjetom da to odgovara tehničkim zahtjevima takvih letjelica, plovila i vozila, samo goriva, maziva i dodatne tvari koje su svrstane kao one koje stvaraju manje štetnih tvari prema propisima države primateljice. Poštivat će se, u mjeri u kojoj to ne predstavlja prekomjerno opterećenje, propisi države primateljice o ograničenju emisija buke i ispušnih plinova kod osobnih automobila i gospodarskih vozila.
- (6) Prilikom korištenja vježbališta pripadnici oružanih snaga države šiljateljice poštivat će važeća pravila za njihovu upotrebu, posebno sigurnosne propise, propise o zaštiti od požara i propise o zaštiti okoliša. Isto se primjenjuje na propise službe oružanih snaga države primateljice u vezi s vježbama. Ministarstva obrane država stranaka uspostavljaju u svojem području nadležnosti posebne dogovore za noćno gađanje i gađanje subotom, nedjeljom i praznicima.
- (7) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavaju se propisa države primateljice o recikliranju otpada ili drugom načinu odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv način. Nije dozvoljeno odlaganje neutrošenog streljiva detonacijom ili spaljivanjem u postrojenjima za koja ne postoji dozvola za tu namjenu.

Članak 10.

Promet vozila oružanih snaga države šiljateljice i korištenje aerodroma države primateljice

- (1) Motorna i priključna vozila oružanih snaga države šiljateljice moraju biti registrirana i dobiti prometnu dozvolu od nadležnog tijela države šiljateljice. Ova vozila moraju imati registracijske pločice i prepoznatljivu nacionalnu oznaku.
- (2) Prijevoz i kretanja pripadnika oružanih snaga države šiljateljice u okviru nacionalnih pravnih propisa države primateljice i primjenjivih međunarodnih ugovora koji obvezuju obje stranke, uključujući i povezane tehničke dogovore i postupke, smatraju se odobrenim. U slučajevima gdje su za prijevoz opasnih tvari potrebne posebne ili izvanredne dozvole i oslobođenja u svrhu vojnih kretanja i prijevoza, njih izdaju nadležne vlasti države primateljice.

- (3) Nadležne vojne vlasti države primateljice koordinirat će zastupanje vojnih interesa države šiljateljice u prometnim pitanjima prema nadležnim civilnim vlastima i poduzećima.
- (4) U pogledu registracije teretnih i putničkih vagona države šiljateljice koji su potrebni za prijevoz pripadnika oružanih snaga i vojne opreme države šiljateljice, korištenja željezničke infrastrukture države primateljice kao i sigurnosnih odredaba s tim u vezi primjenjuje se mjerodavno zakonodavstvo Europske unije i njegovo prenošenje u zakonodavstvo države primateljice kao i Konvencija od 9. svibnja 1980. o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF). Kada se u odnosu na zahtjeve koji se odnose na kvalitetu i korištenje željezničkih vozila države šiljateljice namjerava odstupiti od pravnih propisa države primateljice, željezničko poduzeće države šiljateljice podnosi zahtjev željezničkoj upravi države primateljice za izdavanje potrebnih dozvola.
- (5) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavat će se prometnih propisa države primateljice, uključujući i propise o ponašanju na mjestu nesreće i propise o prijevozu opasnih tvari. Nadležne vlasti države primateljice nadzirat će poštivanje ovih propisa. Ovaj se nadzor može provoditi zajedno s nadležnim vlastima države šiljateljice.
- (6) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavat će se temeljnih propisa o sigurnosti u prometu države primateljice. U okviru ograničenja nametnutih tim propisima pripadnici oružanih snaga države šiljateljice mogu primjenjivati svoje nacionalno primjenjive norme za izvedbu, oblikovanje i opremu motornih i priključnih vozila, plovila unutarnje plovidbe i letjelica. Nadležne vlasti država stranaka tijesno surađuju u provedbi tih odredaba.
- (7) Promet motornim i priključnim vozilima čije dimenzije, osovinsko opterećenje, ukupna masa ili ukupan broj prelaze ograničenja prema zakonu o cestovnom prometu države primateljice zahtijeva dozvolu nadležnih vlasti države primateljice. Izvan poligona gusjeničari se u pravilu prevoze samo željeznicom ili, ako je potrebno, na niskopodnim prikolicama. Vožnja vozila s gusjenicama na javnim cestama i putovima bez štitnika za gusjenice nije dozvoljena.
- (8) Osim u hitnim slučajevima, pripadnici oružanih snaga države šiljateljice smiju s vojnim letjelicama koristiti civilne zračne luke u državi primateljici samo uz dozvolu nadležnih vlasti države primateljice koja se izdaje u skladu s propisima koji su na snazi u državi primateljici.

- (9) Nadležne vlasti država stranaka koordiniraju sav nadzor zračnog prometa i povezane komunikacijske sustave koje su uspostavile i koje vode u mjeri u kojoj je to potrebno radi osiguranja sigurnosti zračnog prometa i postizanja svrhe boravka pripadnika njihovih oružanih snaga.

Članak 11.

Rješavanje potraživanja

- (1) Osim ako ovim Sporazumom nije predviđeno drukčije, stranke će potraživanja za štetu rješavati u skladu s odredbama NATO SOFA-e.
- (2) Stranke obavješćuju jedna drugu koje vlasti su nadležne za rješavanje potraživanja. Ove vlasti surađuju na temelju uzajamnog povjerenja. One će jedne drugima pružati svu moguću pomoć kako bi se osiguralo postupanje po presudama i upravnim aktima sudova i vlasti države primateljice u vezi s obvezama pripadnika njihovih oružanih snaga na temelju građanskog prava.
- (3) Za rješavanje potraživanja treće strane, pored odredaba članka VIII. stavaka 5. do 7. NATO SOFA-e, primjenjivat će se i sljedeće odredbe, pri čemu su postupci predviđeni u članku VIII. stavku 6. podstavcima (a) do (c) NATO SOFA-e nadopunjeni postupcima utvrđenim u dolje navedenom podstavku f):
- a) Nadležne vlasti države primateljice nadležne za primanje i provjeru zahtjeva za naknadu štete nakon primitka zahtjeva bez odgode provode svoje vlastite istražne radnje.
 - b) Nadležne vlasti države primateljice obavješćuju nadležne vlasti države šiljateljice o primitiku zahtjeva za naknadu štete što prije, ali najkasnije u roku od četiri tjedna od primitka zahtjeva. Obavijest po mogućnosti sadrži oznaku spisa dodijeljenu od nadležnih vlasti države primateljice, ime i adresu podnositelja zahtjeva, kratak opis događaja s podatkom o vremenu i mjestu događaja, traženi iznos naknade, vrstu štete, imena pripadnika oružanih snaga koji su sudjelovali i naziv postrojbe koja je sudjelovala u događaju. Obavijest se dostavlja u dva primjerka.
 - c) Nadležne vlasti države šiljateljice potvrđuju primitak obavijesti i nadležnim vlastima države primateljice šalju sve raspoložive podatke i dokaze u roku od šest tjedana od primitka obavijesti. Ako vlasti države šiljateljice ne raspolažu takvim podacima i

dokazima, obavješćuju o tome nadležne vlasti države primateljice. Pored toga nadležne vlasti države šiljateljice obavješćuju nadležne vlasti države primateljice je li po njihovom mišljenju šteta prouzročena djelovanjima ili propustima za koje su oružane snage države šiljateljice pravno odgovorne, ili u vezi s korištenjem vozila oružanih snaga države šiljateljice od strane pripadnika oružanih snaga, i je li to korištenje bilo odobreno ili ne.

- d) Nadležne vlasti države primateljice, nakon razmatranja svih raspoloživih podataka i dokaza, odlučuju je li i u kojem iznosu je potraživanje osnovano prema pravu države primateljice.
- e) Nadležne vlasti države primateljice isplaćaju iznos naknade u svojoj valuti. One nadležnim vlastima države šiljateljice podnose zahtjev za povrat plaćenog iznosa. Nadležne vlasti države šiljateljice izvršavaju povrat dospjelog iznosa u roku od tri mjeseca. Ako prema pravu države primateljice naknadu štete treba isplaćivati u obliku rente, povrat iznosa izvršit će jedna stranka u odnosu na drugu kao kapitalizirani iznos u skladu s pravilima koja se primjenjuju u državi primateljici.
- f) U slučaju štete koja nije prouzročena prilikom obavljanja službene dužnosti nadležne vlasti države primateljice sastavljaju izvješće za nadležne vlasti države šiljateljice, koje ga bez odgode provjeravaju i odlučuju koji iznos naknade, ako je određena, smatraju osnovanim. Nadležne vlasti države primateljice neovisno o odluci države šiljateljice mogu podnositelju zahtjeva ponuditi isplatu *ex gratia* u rješavanju njegovog potraživanja. Ako podnositelj zahtjeva prihvati ovu ponudu koja u potpunosti zadovoljava njegovo potraživanje, nadležne vlasti države primateljice izvršit će isplatu. Nadležne vlasti države šiljateljice izvršavaju povrat iznosa. U pogledu ostalog odredbe gore navedenih podstavaka a) do e) ostaju nepromijenjene.

Članak 12.

Vježbe

- (1) Vježbe podliježu pravnim propisima države primateljice te propisima o službi njezinih oružanih snaga.
- (2) Vježbe na kopnu u pravilu se provode na vojnim poligonima, streljštima i ostalim vojnim objektima za obuku.

- (3) Vježbe koje se provode u njezinom zračnom prostoru podliježu propisima države primateljice o ulasku u njezin zračni prostor i korištenju istog te o korištenju zrakoplovnih uređaja i objekata koji su unutar opsega standarda i preporučenih postupaka Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo, kao i primjenjivim postupcima najave, odobrenja i koordinacije letova sadržanim u mjerodavnim propisima države primateljice. Ovi propisi uključuju hrvatski Zakon o zračnom prometu i njemački Zakon o zračnom prometu, kako su izmijenjeni i dopunjeni, kao i primjenjive hrvatske i njemačke propise i administrativna pravila za civilni i vojni sektor. Članovi posade zrakoplova koji sudjeluju u vježbi kao i operativno osoblje u zračnom prometu i nadzorno osoblje zračne obrane koje je uključeno u takvu vježbu moraju dobro vladati engleskim jezikom, u mjeri u kojoj je to potrebno radi sigurnosti letenja ili nadzora zračnog prometa.
- (4) Vježbe ratnih i pomoćnih brodova u teritorijalnom moru i unutarnjim vodama podliježu pravnim propisima države primateljice kao i međunarodnim ugovorima koji obvezuju obje stranke.
- (5) Prije provedbe vježbi nadležne vlasti država stranaka detaljno će utvrditi usluge koje treba osigurati te troškove koji će nastati.

Članak 13.

Rješavanje sporova

Bilo koji spor o primjeni ili tumačenju ovoga Sporazuma rješavat će se sporazumno konzultacijama i neće se upućivati trećoj strani na rješavanje.

Članak 14.

Provedba

Dogovori o provedbi ovoga Sporazuma mogu se sklapati između ministarstava obrane država stranaka, koja će obavijestiti jedno drugoga o nadležnim osobama za kontakt za provedbu ovoga Sporazuma.

Članak 15.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

- (1) Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum na koji stranke obavijeste jedna drugu diplomatskim putem da su ispunjeni nacionalni uvjeti za njegovo stupanje na snagu. Datum stupanja na snagu je datum primitka posljednje pisane obavijesti.
- (2) Ovaj Sporazum može se izmijeniti i dopuniti u svako doba uzajamnim pisanim pristankom stranaka. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.
- (3) Ovaj Sporazum ostaje na snazi na neodređeno vrijeme. Svaka stranka može okončati ovaj Sporazum uz pisanu obavijest o tomu diplomatskim putem. Okončanje proizvodi učinak godinu dana nakon primitka te obavijesti od strane druge stranke, koja potvrđuje primitak obavijesti o okončanju i datum primitka.

Sastavljeno u Zagrebu dana 16. lipnja 2021. u dva izvornika na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi vjerodostojni. U slučaju različitih tumačenja hrvatskog i njemačkog teksta, mjerodavan je engleski tekst.

Za Vladu
Republike Hrvatske

dr. sc. Mario Banožić, v. r.
ministar obrane

Za Vladu
Savezne Republike Njemačke

dr. Robert Klinke, v. r.
izvanredni i opunomoćeni veleposlanik
Savezne Republike Njemačke
u Republici Hrvatskoj

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona u djelokrugu je tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum iz članka 1. ovoga Zakona nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti u skladu s člankom 30. stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Narodne novine“, broj 28/96.).

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Člankom 1. utvrđuje se da Hrvatski sabor potvrđuje Sporazum između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Savezne Republike Njemačke o privremenom boravku pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke na državnom području druge države (Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama) u skladu s člankom 140. stavkom 1. Ustava Republike i člankom 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora, čime se iskazuje formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana njegovim odredbama, na temelju čega će taj pristanak biti iskazan i u odnosima s drugom strankom.

Članak 2. sadrži tekst Sporazuma u izvorniku na hrvatskom jeziku.

Člankom 3. utvrđuje se da je provedba ovoga Zakona u djelokrugu tijela državne uprave nadležnog za poslove obrane.

Člankom 4. utvrđuje se da na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, Sporazum nije na snazi te će se podaci o njegovom stupanju na snagu objaviti u skladu s člankom 30. stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. uređuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

PRILOG: Preslika teksta Sporazuma u izvorniku na hrvatskom i engleskom jeziku

Sporazum

između

Vlade Republike Hrvatske

i

Vlade Savezne Republike Njemačke

o

privremenom boravku pripadnika
Oružanih snaga Republike Hrvatske
i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke
na državnom području druge države

(Hrvatsko-njemački sporazum o gostujućim snagama)

Vlada Republike Hrvatske
i
Vlada Savezne Republike Njemačke
(u daljnjem tekstu „stranke“),

uzimajući u obzir Sporazum od 19. lipnja 1951. između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga (u daljnjem tekstu „NATO SOFA“),

želeći uspostaviti dodatna pravila za privremeni boravak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Saveznoj Republici Njemačkoj i pripadnika Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke u Republici Hrvatskoj,

uzimajući u obzir da prema odredbama ovoga Sporazuma, prava i obveze stranaka prema međunarodnim ugovorima o osnivanju međunarodnih sudova, uključujući ona prava i obveze koji proizlaze iz Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda, ostaju nepromijenjeni,

sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.
Definicije

- (1) U ovome Sporazumu izraz „pripadnici oružanih snaga“ znači vojno osoblje oružanih snaga stranaka i njihovu civilnu komponentu.
- (2) U ovome Sporazumu izraz „država šiljateljica“ znači državu kojoj pripadaju pripadnici oružanih snaga koji privremeno borave na državnom području države druge stranke.
- (3) U ovome Sporazumu izraz „država primateljica“ znači državu na čijem državnom području privremeno borave pripadnici oružanih snaga države šiljateljice.
- (4) U ovome Sporazumu izraz „vlasti“ znači civilne ili vojne vlasti država stranaka koje su ovlaštene za provedbu zakona i propisa na svojem državnom području te isto tako u odnosu na pripadnike svojih oružanih snaga.

Članak 2.
Svrha Sporazuma

Svrha ovoga Sporazuma je uspostaviti pravni okvir za ulazak, izlazak i privremeni boravak pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske i Oružanih snaga Savezne Republike Njemačke (Bundeswehra) na državnom području države druge stranke.

Članak 3.

Vrsta, opseg i trajanje boravaka

- (1) Boravci prema ovome Sporazumu služiti će u svrhu vježbi, obuke postrojbi, tranzita kopnenim putem kao i aktivnosti pružanja humanitarne pomoći i operacija traženja i spašavanja. Takvi boravci do 3.000 pripadnika oružanih snaga države šiljateljice i u trajanju koje u pravilu ne prelazi 30 dana odvijaju se pod odgovornošću nadležnih vlasti države primateljice. Za pojedinačne pripadnike oružanih snaga koji izvršavaju zadaće veze i savjetovanja te u svrhu obuke dogovorit će se boravci u trajanju do dvije godine s mogućnošću produljenja.
- (2) Pojediniosti u vezi s vrstom, opsegom i trajanjem takvih boravaka bit će dogovorene između nadležnih vlasti država stranaka.

Članak 4.

Uvjeti ulaska, izlaska i boravka

- (1) Osim ako ovim Sporazumom nije drukčije predviđeno, ulazak u državu primateljicu, izlazak iz nje te privremeni boravak u državi primateljici pripadnika oružanih snaga države šiljateljice uređeni su NATO SOFA-om i primjenjivim zakonima i propisima države primateljice.
- (2) U vezi s naoružanjem koje oružane snage države šiljateljice unose, nose ili – nakon razmjestaja – ponovno iznose s državnog područja države primateljice, primjenjuju se sljedeće odredbe:
 - a) Nadležna tijela Savezne Republike Njemačke određuju u suradnji s nadležnim tijelima Republike Hrvatske količinu i vrstu borbenog naoružanja i naoružanja kako je definirano Zakonom o naoružanju Savezne Republike Njemačke (uključujući streljivo i vojnu opremu prema Uredbi o vanjskoj trgovini i plaćanjima) koje je neophodno za službenu svrhu boravka Oružanih snaga Republike Hrvatske i može se unositi, nositi ili ponovno iznositi iz Savezne Republike Njemačke, kao i zahtjeve za registraciju i/ili prijavu za takvo naoružanje. Dozvole potrebne prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja Savezne Republike Njemačke smatrat će se odobrenima za sve borbeno naoružanje (prema Dijelu B Popisa borbenog naoružanja – Dodatak članku 1. stavku 1. Zakona o nadzoru borbenog naoružanja – ako borbeno naoružanje koje je u pitanju nisu protupješačke mine ili kazetno streljivo) koje pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske unose, nose sa sobom ili iznose. Odredbe Zakona o naoružanju ne primjenjuju se kada pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske djeluju na temelju ovoga Sporazuma te su službenom zapovijedi ovlašteni posjedovati i nositi oružje. Dozvole potrebne prema zakonodavstvu o vanjskoj trgovini smatrat će se odobrenima za gore navedeno borbeno naoružanje i za drugo naoružanje koje se unosi, nosi ili iznosi (uključujući streljivo i vojnu opremu). Zabrana nošenja oružja u civilnom zrakoplovu i u štitićenim područjima zračnih luka u skladu s odredbama Zakona o zrakoplovnoj sigurnosti ostaje nepromijenjena. Oružane snage Republike Hrvatske ne smiju unositi u Saveznu Republiku Njemačku, nositi na državnom području Savezne Republike Njemačke ili iznositi iz Savezne Republike Njemačke nuklearno, biološko i kemijsko naoružanje (Dio A Popisa borbenog naoružanja) kao ni protupješačke mine i kazetno streljivo.

Pri ulasku u Saveznu Republiku Njemačku i tijekom njihova boravka u Saveznoj Republici Njemačkoj, kao i pri njihovom izlasku, Oružane snage Republike Hrvatske nosit će presliku ovoga Sporazuma kao dokaz da se dozvole prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja i zakonodavstvu o vanjskoj trgovini smatraju odobrenima.

b) U vezi s naoružanjem koje Oružane snage Savezne Republike Njemačke unose, nose ili – nakon razmještaja – iznose s državnog područja Republike Hrvatske, kao i dozvolama potrebnim prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja za naoružanje koje Oružane snage Savezne Republike Njemačke unose u Republiku Hrvatsku, primjenjuju se odredbe važećeg Zakona o nadzoru prometa robe vojne namjene i nevojnih ubojnih sredstava, važeće Uredbe o popisu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava i važećeg Pravilnika o prometu robe vojne namjene, obrambenih proizvoda i nevojnih ubojnih sredstava. Zabrana nošenja oružja u civilnom zrakoplovu i uštićenim područjima zračnih luka ostaje nepromijenjena. Oružane snage Savezne Republike Njemačke ne smiju unositi u Republiku Hrvatsku, nositi na državnom području Republike Hrvatske ili iznositi iz Republike Hrvatske nuklearno, biološko i kemijsko naoružanje ili protupješačke mine i kazetno streljivo. Pri ulasku u Republiku Hrvatsku i tijekom njihova boravka u Republici Hrvatskoj, kao i pri njihovom izlasku Oružane snage Savezne Republike Njemačke nosit će presliku ovoga Sporazuma kao dokaz da se dozvole prema zakonodavstvu o nadzoru borbenog naoružanja i zakonodavstvu o vanjskoj trgovini smatraju odobrenima.

(3) Nadležna tijela države primateljice dostavljaju nadležnim tijelima države šiljateljice na njihov zahtjev podatke o nacionalnim zakonima i propisima i pružaju nadležnim tijelima države šiljateljice svu moguću pomoć pri dobivanju dozvola i provođenju postupaka potrebnih u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka.

Članak 5.

Javna sigurnost i poredak

Kada su javna sigurnost i poredak države primateljice ugroženi od strane pripadnika oružanih snaga države šiljateljice, nadležne vlasti države primateljice mogu zahtijevati neodgodivo udaljavanje tog pripadnika s državnog područja države primateljice. Nadležne vlasti države šiljateljice udovoljit će takvom zahtjevu za udaljavanjem i osigurati povratak tog pripadnika oružanih snaga na vlastito državno područje.

Članak 6.
Javno zdravstvo

- (1) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice se obvezuju poštivati međunarodne zdravstvene propise i nacionalne zdravstvene propise države primateljice.
- (2) U pogledu sprečavanja i nadzora zaraznih bolesti u ljudi, životinja i biljaka, kao i nadzora organizama štetnih za biljke i biljne proizvode u državi primateljici, pripadnici oružanih snaga države šiljateljice dužni su pridržavati se mjerodavnog zakonodavstva Europske unije i, u slučaju kada pravo Europske unije nije ili nije u potpunosti usklađeno, onog države primateljice. Nadležne vlasti države primateljice provode mjere koje se odnose na zakone o zaštiti od infekcija, nadzoru zaraza kod životinja i hrane, fitosanitarnim pitanjima te na zakone o lijekovima, medicinskim proizvodima i sanitarnom nadzoru, ukoliko to nije u suprotnosti s pravom Europske unije ili primjenjivim međunarodnim ugovorima koji obvezuju obje stranke.

Članak 7.
Kaznena nadležnost i mjere prisile

- (1) Sudovi i vlasti države šiljateljice ne provode svoju kaznenu nadležnost u državi primateljici.
- (2) Ukoliko vlasti države primateljice sukladno članku VII. stavku 1. podstavku (b), stavku 2. podstavku (b) ili stavku 3. podstavku (b) NATO SOFA-e imaju isključivu kaznenu nadležnost ili primarno pravo provođenja kaznene nadležnosti nad pripadnicima oružanih snaga države šiljateljice, vlasti države primateljice će se uzdržati od ostvarivanja takve nadležnosti, osim ako važni razlozi u vezi s obavljanjem sudbene funkcije države primateljice ne čine nužnim ostvarivanje takve kaznene nadležnosti.
- (3) Važni razlozi u vezi s obavljanjem sudbene funkcije države primateljice mogu zahtijevati ostvarivanje kaznene nadležnosti od strane vlasti države primateljice posebno u sljedećim slučajevima:
 - a) kaznena djela od velikog značaja koja negativno utječu na sigurnost države primateljice;
 - b) kaznena djela koja su uzrokovala smrt osobe, kao i teška kažnjiva djela protiv tjelesnog integriteta i seksualnog samoodređenja, osim kad su ta djela usmjerena protiv pripadnika oružanih snaga države šiljateljice i
 - c) pokušaj počinjenja i sudjelovanje u takvim kaznenim djelima.
- (4) Ako se vlasti države primateljice uzdrže od ostvarivanja kaznene nadležnosti nad pripadnikom oružanih snaga države šiljateljice, nadležne vlasti države šiljateljice će bez odgode udaljiti osumnjičenika s državnog područja države primateljice.

- (5) Nadležni sudovi i vlasti država stranaka u okviru ograničenja nametnutih njihovim nacionalnim zakonodavstvom i obvezama prema primjenjivim međunarodnim ugovorima koji obvezuju obje stranke uzajamno pružaju pravnu pomoć u potpori kaznenih postupaka. Ako se vlasti države primateljice ne uzdrže od provođenja kaznene nadležnosti, nadležne vlasti države šiljateljice će iskoristiti svoj utjecaj, u mjeri u kojoj to pravni poredak koji se na njih primjenjuje dopušta, da pripadnike oružanih snaga države šiljateljice za koje se sumnja da su za vrijeme boravka u državi primateljici počinili kazneno djelo potaknu da se predaju nadležnim sudovima i vlastima države primateljice.
- (6) Ako se osumnjičenik vratio u državu šiljateljicu, država šiljateljica dostavlja predmet svojim nadležnim vlastima radi donošenja odluke o pokretanju kaznenog postupka.
- (7) Nadležni sudovi i vlasti države primateljice u okviru svojih nadležnosti i ovlasti ovlašteni su odrediti i provesti mjere prisile prema pripadnicima oružanih snaga države šiljateljice za vrijeme njihovog boravka u državi primateljici.
- (8) Ako je pripadnik oružanih snaga države šiljateljice uhićen od strane vlasti države primateljice ili u slučaju primjene drugih mjera prisile koje su dovele do oduzimanja slobode, nadležno tijelo države primateljice bez odgode o tome obavješćuje diplomatsku misiju oružanih snaga države šiljateljice u državi primateljici. Ova obavijest mora navesti koji je sud ili tijelo nadležno za provođenje daljnjeg postupka.

Članak 8. Telekomunikacije

- (1) Korištenje javnih telekomunikacijskih usluga u državi primateljici podliježe kako općim propisima države primateljice tako i odgovarajućim uvjetima poslovanja dobavljača usluga; ovo se osobito odnosi na način obračuna dospjelih plaćanja te sastavljanja i podmirivanja računa.
- (2) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice mogu, ukoliko je to potrebno za ispunjenje svrhe njihovog boravka, uz odobrenje nadležnih vlasti države primateljice, privremeno postaviti i koristiti telekomunikacijske uređaje, uključujući radiouređaje osim u svrhu emitiranja radio programa.
- (3) Radiouređaji i telekomunikacijski terminalni uređaji oružanih snaga države šiljateljice koji se koriste na državnom području države primateljice ili se priključuju na priključke ili na prijenosne putove javnih telekomunikacijskih mreža moraju ispunjavati osnovne tehničke uvjete prema pravu države primateljice koji se općenito primjenjuju na radiouređaje i telekomunikacijske terminalne uređaje. Ispunjavanje tih uvjeta utvrđuje se u postupku ocjenjivanja usklađenosti, a odgovarajuće oznake pričvršćuju se na uređaje.

- (4) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice, dok borave u državi primateljici, koriste samo radijske frekvencije koje su im dodijeljene od strane nadležnih vlasti države primateljice. S obzirom na potrebnu nacionalnu i međunarodnu koordinaciju korištenja radijskih frekvencija odgovarajući zahtjev za dodjelu radijskih frekvencija podnosi se najkasnije 60 dana prije početka planiranog korištenja. Nakon završetka boravka radijske frekvencije se vraćaju nadležnim vlastima države primateljice.
- (5) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice poduzimaju sve potrebne mjere kako bi spriječili da njihove telekomunikacijske ili druge električne instalacije ometaju rad telekomunikacijskih mreža u državi primateljici. Kada radijske postaje oružanih snaga države šiljateljice uzrokuju štetne radijske smetnje kod radijskih postaja izvan državnog područja države primateljice ili kada takve postaje na štetan način ometaju njih, nadležne vlasti države primateljice postupaju u skladu s odredbama Statuta i Konvencije Međunarodne telekomunikacijske unije, kako su izmijenjeni i dopunjeni, i Radijskim propisima. Nadležne vlasti države primateljice poduzimaju, u mjeri u kojoj su ovlaštene postojećim propisima, sve potrebne mjere da se postigne zaštita telekomunikacijskih postrojenja oružanih snaga države šiljateljice od smetnji koje izazivaju telekomunikacijske ili druge električne instalacije države primateljice. U slučaju elektromagnetskih smetnji primjenjuju se nacionalni propisi o elektromagnetskoj kompatibilnosti uređaja. Ako to rezultira potrebom da se uređaj koji uzrokuje štetne smetnje stavi van pogona, oružane snage države šiljateljice će to učiniti bez odgode.

Članak 9.

Zaštita okoliša

- (1) Nadležne vlasti države šiljateljice prepoznaju i priznaju važnost zaštite okoliša u kontekstu aktivnosti koje provode pripadnici oružanih snaga države šiljateljice u državi primateljici. Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavaju se pravnih propisa države primateljice o zaštiti okoliša.
- (2) Nadležne vlasti država stranaka tijesno surađuju u svim pitanjima zaštite okoliša, posebno prilikom pripremanja vježbi.
- (3) Osim poštivanja pravnih propisa države primateljice, neophodno je izbjegavati štetne utjecaje na okoliš, a u slučaju neizbježnih štetnih utjecaja na okoliš poduzeti odgovarajuće mjere za nadoknadu takve štete.
- (4) Za prijevoz naoružanja, teške opreme ili opasnih tvari daje se prednost željezničkom i prijevozu vodenim putem. O prijevoznim putovima i sredstvima dogovaraju se ministarstva obrane uz usuglašavanje s nadležnim vlastima države primateljice.

- (5) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice za pogon svojih letjelica, plovila i vozila u državi primateljici koristit će, pod uvjetom da to odgovara tehničkim zahtjevima takvih letjelica, plovila i vozila, samo goriva, maziva i dodatne tvari koje su svrstane kao one koje stvaraju manje štetnih tvari prema propisima države primateljice. Poštivat će se, u mjeri u kojoj to ne predstavlja prekomjerno opterećenje, propisi države primateljice o ograničenju emisija buke i ispušnih plinova kod osobnih automobila i gospodarskih vozila.
- (6) Prilikom korištenja vježbališta pripadnici oružanih snaga države šiljateljice poštivat će važeća pravila za njihovu upotrebu, posebno sigurnosne propise, propise o zaštiti od požara i propise o zaštiti okoliša. Isto se primjenjuje na propise službe oružanih snaga države primateljice u vezi s vježbama. Ministarstva obrane država stranaka uspostavljaju u svojem području nadležnosti posebne dogovore za noćno gađanje i gađanje subotom, nedjeljom i praznicima.
- (7) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavaju se propisa države primateljice o recikliranju otpada ili drugom načinu odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv način. Nije dozvoljeno odlaganje neutrošenog streljiva detonacijom ili spaljivanjem u postrojenjima za koja ne postoji dozvola za tu namjenu.

Članak 10.

Promet vozila oružanih snaga države šiljateljice i korištenje aerodroma države primateljice

- (1) Motorna i priključna vozila oružanih snaga države šiljateljice moraju biti registrirana i dobiti prometnu dozvolu od nadležnog tijela države šiljateljice. Ova vozila moraju imati registracijske pločice i prepoznatljivu nacionalnu oznaku.
- (2) Prijevoz i kretanja pripadnika oružanih snaga države šiljateljice u okviru nacionalnih pravnih propisa države primateljice i primjenjivih međunarodnih ugovora koji obvezuju obje stranke, uključujući i povezane tehničke dogovore i postupke, smatraju se odobrenim. U slučajevima gdje su za prijevoz opasnih tvari potrebne posebne ili izvanredne dozvole i oslobođenja u svrhu vojnih kretanja i prijevoza, njih izdaju nadležne vlasti države primateljice.
- (3) Nadležne vojne vlasti države primateljice koordinirat će zastupanje vojnih interesa države šiljateljice u prometnim pitanjima prema nadležnim civilnim vlastima i poduzećima.
- (4) U pogledu registracije teretnih i putničkih vagona države šiljateljice koji su potrebni za prijevoz pripadnika oružanih snaga i vojne opreme države šiljateljice, korištenja željezničke infrastrukture države primateljice kao i sigurnosnih odredaba s tim u vezi primjenjuje se mjerodavno zakonodavstvo Europske unije i njegovo prenošenje u zakonodavstvo države primateljice kao i Konvencija od 9. svibnja 1980. o međunarodnom željezničkom prijevozu (COTIF). Kada se u odnosu na zahtjeve koji se odnose na kvalitetu i korištenje željezničkih vozila države šiljateljice namjerava odstupiti od pravnih propisa države primateljice, željezničko poduzeće države šiljateljice podnosi zahtjev željezničkoj upravi države primateljice za izdavanje potrebnih dozvola.

- (5) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavat će se prometnih propisa države primateljice, uključujući i propise o ponašanju na mjestu nesreće i propise o prijevozu opasnih tvari. Nadležne vlasti države primateljice nadzirat će poštivanje ovih propisa. Ovaj se nadzor može provoditi zajedno s nadležnim vlastima države šiljateljice.
- (6) Pripadnici oružanih snaga države šiljateljice pridržavat će se temeljnih propisa o sigurnosti u prometu države primateljice. U okviru ograničenja nametnutih tim propisima pripadnici oružanih snaga države šiljateljice mogu primjenjivati svoje nacionalno primjenjive norme za izvedbu, oblikovanje i opremu motornih i priključnih vozila, plovila unutarnje plovidbe i letjelica. Nadležne vlasti država stranaka tijesno surađuju u provedbi tih odredaba.
- (7) Promet motornim i priključnim vozilima čije dimenzije, osovinsko opterećenje, ukupna masa ili ukupan broj prelaze ograničenja prema zakonu o cestovnom prometu države primateljice zahtijeva dozvolu nadležnih vlasti države primateljice. Izvan poligona gusjeničari se u pravilu prevoze samo željeznicom ili, ako je potrebno, na niskopodnim prikolicama. Vožnja vozila s gusjenicama na javnim cestama i putovima bez štitnika za gusjenice nije dozvoljena.
- (8) Osim u hitnim slučajevima, pripadnici oružanih snaga države šiljateljice smiju s vojnim letjelicama koristiti civilne zračne luke u državi primateljici samo uz dozvolu nadležnih vlasti države primateljice koja se izdaje u skladu s propisima koji su na snazi u državi primateljici.
- (9) Nadležne vlasti država stranaka koordiniraju sav nadzor zračnog prometa i povezane komunikacijske sustave koje su uspostavile i koje vode u mjeri u kojoj je to potrebno radi osiguranja sigurnosti zračnog prometa i postizanja svrhe boravka pripadnika njihovih oružanih snaga.

Članak 11.

Rješavanje potraživanja

- (1) Osim ako ovim Sporazumom nije predviđeno drukčije, stranke će potraživanja za štetu rješavati u skladu s odredbama NATO SOFA-e.
- (2) Stranke obavješćuju jedna drugu koje vlasti su nadležne za rješavanje potraživanja. Ove vlasti surađuju na temelju uzajamnog povjerenja. One će jedne drugima pružati svu moguću pomoć kako bi se osiguralo postupanje po presudama i upravnim aktima sudova i vlasti države primateljice u vezi s obvezama pripadnika njihovih oružanih snaga na temelju građanskog prava.
- (3) Za rješavanje potraživanja treće strane, pored odredaba članka VIII. stavaka 5. do 7. NATO SOFA-e, primjenjivat će se i sljedeće odredbe, pri čemu su postupci predviđeni u članku VIII. stavku 6. podstavcima (a) do (c) NATO SOFA-e nadopunjeni postupcima utvrđenim u dolje navedenom podstavku f):
 - a) Nadležne vlasti države primateljice nadležne za primanje i provjeru zahtjeva za naknadu štete nakon primitka zahtjeva bez odgode provode svoje vlastite istražne radnje.

- b) Nadležne vlasti države primateljice obavješćuju nadležne vlasti države šiljateljice o primitiku zahtjeva za naknadu štete što prije, ali najkasnije u roku od četiri tjedna od primitka zahtjeva. Obavijest po mogućnosti sadrži oznaku spisa dodijeljenu od nadležnih vlasti države primateljice, ime i adresu podnositelja zahtjeva, kratak opis događaja s podatkom o vremenu i mjestu događaja, traženi iznos naknade, vrstu štete, imena pripadnika oružanih snaga koji su sudjelovali i naziv postrojbe koja je sudjelovala u događaju. Obavijest se dostavlja u dva primjerka.
- c) Nadležne vlasti države šiljateljice potvrđuju primitak obavijesti i nadležnim vlastima države primateljice šalju sve raspoložive podatke i dokaze u roku od šest tjedana od primitka obavijesti. Ako vlasti države šiljateljice ne raspolažu takvim podacima i dokazima, obavješćuju o tome nadležne vlasti države primateljice. Pored toga nadležne vlasti države šiljateljice obavješćuju nadležne vlasti države primateljice je li po njihovom mišljenju šteta prouzročena djelovanjima ili propustima za koje su oružane snage države šiljateljice pravno odgovorne, ili u vezi s korištenjem vozila oružanih snaga države šiljateljice od strane pripadnika oružanih snaga, i je li to korištenje bilo odobreno ili ne.
- d) Nadležne vlasti države primateljice, nakon razmatranja svih raspoloživih podataka i dokaza, odlučuju je li i u kojem iznosu je potraživanje osnovano prema pravu države primateljice.
- e) Nadležne vlasti države primateljice isplaćaju iznos naknade u svojoj valuti. One nadležnim vlastima države šiljateljice podnose zahtjev za povrat plaćenog iznosa. Nadležne vlasti države šiljateljice izvršavaju povrat dospjelog iznosa u roku od tri mjeseca. Ako prema pravu države primateljice naknadu štete treba isplaćivati u obliku rente, povrat iznosa izvršit će jedna stranka u odnosu na drugu kao kapitalizirani iznos u skladu s pravilima koja se primjenjuju u državi primateljici.
- f) U slučaju štete koja nije prouzročena prilikom obavljanja službene dužnosti nadležne vlasti države primateljice sastavljaju izvješće za nadležne vlasti države šiljateljice, koje ga bez odgode provjeravaju i odlučuju koji iznos naknade, ako je određena, smatraju osnovanim. Nadležne vlasti države primateljice neovisno o odluci države šiljateljice mogu podnositelju zahtjeva ponuditi isplatu *ex gratia* u rješavanju njegovog potraživanja. Ako podnositelj zahtjeva prihvati ovu ponudu koja u potpunosti zadovoljava njegovo potraživanje, nadležne vlasti države primateljice izvršit će isplatu. Nadležne vlasti države šiljateljice izvršavaju povrat iznosa. U pogledu ostalog odredbe gore navedenih podstavaka a) do e) ostaju nepromijenjene.

Članak 12.

Vježbe

- (1) Vježbe podliježu pravnim propisima države primateljice te propisima o službi njezinih oružanih snaga.
- (2) Vježbe na kopnu u pravilu se provode na vojnim poligonima, streljštima i ostalim vojnim objektima za obuku.
- (3) Vježbe koje se provode u njezinom zračnom prostoru podliježu propisima države primateljice o ulasku u njezin zračni prostor i korištenju istog te o korištenju zrakoplovnih uređaja i objekata koji su unutar opsega standarda i preporučenih postupaka Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo, kao i primjenjivim postupcima najave, odobrenja i koordinacije letova sadržanim u mjerodavnim propisima države primateljice. Ovi propisi uključuju hrvatski Zakon o zračnom prometu i njemački Zakon o zračnom prometu, kako su izmijenjeni i dopunjeni, kao i primjenjive hrvatske i njemačke propise i administrativna pravila za civilni i vojni sektor. Članovi posade zrakoplova koji sudjeluju u vježbi kao i operativno osoblje u zračnom prometu i nadzorno osoblje zračne obrane koje je uključeno u takvu vježbu moraju dobro vladati engleskim jezikom, u mjeri u kojoj je to potrebno radi sigurnosti letenja ili nadzora zračnog prometa.
- (4) Vježbe ratnih i pomoćnih brodova u teritorijalnom moru i unutarnjim vodama podliježu pravnim propisima države primateljice kao i međunarodnim ugovorima koji obvezuju obje stranke.
- (5) Prije provedbe vježbi nadležne vlasti država stranaka detaljno će utvrditi usluge koje treba osigurati te troškove koji će nastati.

Članak 13.

Rješavanje sporova

Bilo koji spor o primjeni ili tumačenju ovoga Sporazuma rješavat će se sporazumno konzultacijama i neće se upućivati trećoj strani na rješavanje.

Članak 14.

Provedba

Dogovori o provedbi ovoga Sporazuma mogu se sklapati između ministarstava obrane država stranaka, koja će obavijestiti jedno drugoga o nadležnim osobama za kontakt za provedbu ovoga Sporazuma.

Članak 15.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

- (1) Ovaj Sporazum stupa na snagu na datum na koji stranke obavijeste jedna drugu diplomatskim putem da su ispunjeni nacionalni uvjeti za njegovo stupanje na snagu. Datum stupanja na snagu je datum primitka posljednje pisane obavijesti.
- (2) Ovaj Sporazum može se izmijeniti i dopuniti u svako doba uzajamnim pisanim pristankom stranaka. Izmjene i dopune stupaju na snagu u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.
- (3) Ovaj Sporazum ostaje na snazi na neodređeno vrijeme. Svaka stranka može okončati ovaj Sporazum uz pisanu obavijest o tomu diplomatskim putem. Okončanje proizvodi učinak godinu dana nakon primitka te obavijesti od strane druge stranke, koja potvrđuje primitak obavijesti o okončanju i datum primitka.

Sastavljeno u *Zagrebu* dana *16. lipnja 2021.* u dva izvornika na hrvatskom, njemačkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi vjerodostojni. U slučaju različitih tumačenja hrvatskog i njemačkog teksta, mjerodavan je engleski tekst.

Za Vladu
Republike Hrvatske

Za Vladu
Savezne Republike Njemačke

Agreement

between

the Government of the Republic of Croatia

and

the Government of the Federal Republic of Germany

concerning

the Temporary Stay of Members
of the Armed Forces of the Republic of Croatia
and the Armed Forces of the Federal Republic of Germany
in the Territory of the Other State

(Croatian-German Visiting Forces Agreement)

The Government of the Republic of Croatia
and
the Government of the Federal Republic of Germany
(hereinafter referred to as the "Parties"),

Considering the Agreement of 19 June 1951 between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces (hereinafter referred to as the "NATO SOFA"),

Desiring to establish supplementary rules for the temporary stay of members of the Armed Forces of the Republic of Croatia in the Federal Republic of Germany and of members of the Armed Forces of the Federal Republic of Germany in the Republic of Croatia,

Considering that under the provisions of this Agreement, the rights and obligations of the Parties under international agreements establishing international tribunals, including those arising from the Rome Statute of the International Criminal Court, shall remain unaffected,

Have agreed as follows:

Article 1
Definitions

- (1) In this Agreement the term "Members of the Armed Forces" means military personnel of the Armed Forces of the Parties and their civilian component.
- (2) In this Agreement the term "Sending State" means the State to which the members of the Armed Forces who temporarily stay in the territory of the State of the other Party belong.
- (3) In this Agreement the term "Receiving State" means the State in whose territory the members of the Armed Forces of the Sending State temporarily stay.
- (4) In this Agreement the term "Authorities" means the civilian or military authorities of the States of the Parties which are authorised to enforce the laws and regulations in their territory and also with respect to the members of their Armed Forces.

Article 2
Purpose of the Agreement

The purpose of this Agreement is to establish the legal framework for the entry into, exit from and temporary stay in the territory of the State of the other Party by members of the Armed Forces of the Republic of Croatia and the Armed Forces of the Federal Republic of Germany (Bundeswehr).

Article 3

Type, Scope and Duration of Stays

- (1) Stays under this Agreement shall serve the purpose of exercises, the training of units, transit by land as well as humanitarian relief actions and search and rescue operations. Such stays shall take place under the responsibility of the competent authorities of the Receiving State with up to 3,000 members of the Armed Forces of the Sending State for a duration of stay which shall as a rule not exceed 30 days. For individual members of the Armed Forces performing liaison and advisory functions and for training purposes, stays of up to two years' duration with an option for extension shall be agreed.
- (2) Details concerning the type, scope and duration of such stays shall be agreed upon between the competent authorities of the States of the Parties.

Article 4

Terms of Entry, Exit and Stay

- (1) Unless otherwise provided for in this Agreement, the entry into, exit from and temporary stay in the Receiving State by members of the Armed Forces of the Sending State shall be governed by the NATO SOFA and the applicable laws and regulations of the Receiving State.
- (2) Regarding the weapons imported into, carried in or – following deployment – re-exported from the territory of the Receiving State by the Armed Forces of the Sending State, the following provisions shall apply:
 - a) The competent agencies of the Federal Republic of Germany shall specify, in consultation^e with the competent agencies of the Republic of Croatia, the number and type of war weapons and weapons as defined by the Weapons Act of the Federal Republic of Germany (including ammunition and military equipment pursuant to the Foreign Trade and Payments Ordinance) that are indispensable for the official purpose of the stay of the Armed Forces of the Republic of Croatia and may be imported into, carried in or re-exported from the Federal Republic of Germany, as well as the registration and/or reporting requirements for such weapons. Licences required under the war weapons control legislation of the Federal Republic of Germany shall be deemed to have been granted for any war weapons (pursuant to Part B of the War Weapons List – Annex to section 1 (1) of the War Weapons Control Act – unless the war weapons in question are antipersonnel mines or cluster munitions) that members of the Armed Forces of the Republic of Croatia will import, carry with them or export. Where the members of the Armed Forces of the Republic of Croatia are acting on the basis of this Agreement and have been authorised by official instruction to possess and carry weapons, the provisions of the Weapons Act shall not apply. Licences required under foreign trade legislation shall be deemed to have been granted for the above-mentioned war weapons and for other weapons imported, carried or exported (including ammunition and military equipment). The prohibition on carrying weapons on civilian aircraft and in airside areas of airports in accordance with the provisions of the Aviation Security Act shall remain unaffected. Nuclear, biological and chemical weapons (Part A of the War Weapons List) as

well as antipersonnel mines and cluster munitions must not be imported into the Federal Republic of Germany, carried in the territory of the Federal Republic of Germany or exported from the Federal Republic of Germany by the Armed Forces of the Republic of Croatia.

Upon entry into and during their stay in the Federal Republic of Germany as well as upon their exit, the Armed Forces of the Republic of Croatia shall carry a copy of this Agreement as proof that the licences under war weapons control and foreign trade legislation are deemed to have been granted.

- b) Regarding the weapons imported into, carried in or – following deployment – exported from the territory of the Republic of Croatia by the Armed Forces of the Federal Republic of Germany, as well as licences required under the war weapons control legislation for weapons imported into the Republic of Croatia by the Armed Forces of the Federal Republic of Germany, the provisions of the pertinent Act on the Trade Control of Military and Non-Military Lethal Goods, the pertinent Regulation on the List of Military Goods, Defence-Related Products and Non-Military Lethal Goods, and the pertinent Ordinance on the Trade in Military Goods, Defence-Related Products and Non-Military Lethal Goods shall apply. The prohibition on carrying weapons on civilian aircraft and in airside areas of airports shall remain unaffected. The Armed Forces of the Federal Republic of Germany shall not import into the Republic of Croatia, carry in the territory of the Republic of Croatia or export from the Republic of Croatia nuclear, biological and chemical weapons or antipersonnel mines and cluster munitions. Upon entry into and during their stay in the Republic of Croatia as well as upon their exit, the Armed Forces of the Federal Republic of Germany shall carry a copy of this Agreement as proof that the licences under war weapons control and foreign trade legislation are deemed to have been granted.

- (3) The competent agencies of the Receiving State shall provide the competent agencies of the Sending State, at their request, with information on national laws and regulations and shall render the competent agencies of the Sending State all possible assistance in obtaining permits and in implementing the procedures required in accordance with paragraphs (1) and (2) of this Article.

Article 5

Public Security and Order

Should the public security or order of the Receiving State be threatened by a member of the Sending State's Armed Forces, the competent authorities of the Receiving State may demand the immediate removal of that member from the territory of the Receiving State. The Sending State's competent authorities shall comply with such demands for removal and ensure the repatriation of that member of the Armed Forces in its own territory.

Article 6

Public Health

- (1) The members of the Armed Forces of the Sending State undertake to observe international health regulations and the Receiving State's national health regulations.

- (2) As regards the prevention and control of communicable diseases in humans, animals and plants as well as the control of organisms harmful to plants and plant products in the Receiving State, the members of the Armed Forces of the Sending State shall observe the relevant European Union legislation and, where the law of the European Union has not or not fully been harmonised, that of the Receiving State. The competent authorities of the Receiving State shall take measures pertaining to laws on infection protection, epizootic disease control and food, phytosanitary matters, and laws on medicines, medical devices and sanitary control, insofar as this does not conflict with the law of the European Union or applicable international agreements which are binding on both Parties.

Article 7

Criminal Jurisdiction and Coercive Measures

- (1) The courts and authorities of the Sending State shall not exercise their criminal jurisdiction in the Receiving State.
- (2) Insofar as, in accordance with Article VII (1) (b), (2) (b) or (3) (b) of the NATO SOFA, the authorities of the Receiving State have exclusive criminal jurisdiction or the primary right to exercise criminal jurisdiction over members of the Armed Forces of the Sending State, the authorities of the Receiving State shall refrain from exercising such jurisdiction, unless essential interests of the Receiving State's administration of justice make such exercise of criminal jurisdiction imperative.
- (3) Essential interests of the administration of justice of the Receiving State may require the authorities of the Receiving State to exercise criminal jurisdiction in particular in the following cases:
- a) criminal offences of major significance that are detrimental to the security of the Receiving State;
 - b) criminal offences causing the death of a human being, as well as serious offences against physical integrity and sexual autonomy, except where such offences are directed against a member of the Sending State's Armed Forces, and
 - c) the attempt to commit, and participation in, such criminal offences.
- (4) If the authorities of the Receiving State refrain from exercising criminal jurisdiction over a member of the Sending State's Armed Forces, the competent authorities of the Sending State shall remove the suspect from the territory of the Receiving State without delay.
- (5) The competent courts and authorities of the States of the Parties shall, within the limits imposed by their national legislation and obligations under applicable international agreements which are binding on both Parties, render each other legal assistance in support of criminal proceedings. If the authorities of the Receiving State do not refrain from exercising criminal jurisdiction, the

competent authorities of the Sending State shall use their influence, to the extent that the legal system applicable to them permits, to induce members of the Sending State's Armed Forces suspected of having committed a criminal offence while staying in the Receiving State to turn themselves in to the competent courts and authorities of the Receiving State.

- (6) If the suspect has returned to the Sending State, the Sending State shall submit the case to its competent authorities for a decision on the institution of criminal proceedings.
- (7) The competent courts and authorities of the Receiving State shall have the right, within the limits of their jurisdiction and competence, to order and carry out coercive measures against members of the Armed Forces of the Sending State during their stay in the Receiving State.
- (8) If a member of the Armed Forces of the Sending State has been arrested by the authorities of the Receiving State or other coercive measures are taken resulting in deprivation of liberty, the competent authority of the Receiving State shall notify the diplomatic mission of the Armed Forces of the Sending State in the Receiving State without delay. This notification shall state which court or authority has jurisdiction over the further proceedings.

Article 8 Telecommunications

- (1) The use of telecommunications services offered publicly in the Receiving State shall be subject both to the general regulations of the Receiving State and the respective terms of business of the supplier of services; this applies in particular to the way in which payments due are calculated and invoices prepared and settled.
- (2) Subject to the approval of the competent authorities of the Receiving State, the members of the Armed Forces of the Sending State may, insofar as this is necessary to achieve the purpose of their stay, set up and operate telecommunications facilities, including radio systems except those for broadcasting purposes, on a temporary basis.
- (3) Radio systems and telecommunications terminal equipment of the Sending State's Armed Forces that are to be operated in the territory of the Receiving State or hooked up to connections or transmission lines of the public telecommunications networks shall meet the basic technical requirements generally applicable to radio systems and telecommunications terminal equipment under the law of the Receiving State. Compliance with these requirements shall be proven in a conformity assessment procedure and markings to that effect shall be affixed to the equipment.
- (4) The members of the Armed Forces of the Sending State, while staying in the Receiving State, shall only use radio frequencies assigned to them by the competent authorities of the Receiving State. Because of the need for national and international coordination of the use of radio frequencies, the relevant request for radio frequency assignment shall be filed not later than 60 days prior to the scheduled commencement of use. At the end of the stay, the radio frequencies shall revert to the competent authorities of the Receiving State.

- (5) The members of the Armed Forces of the Sending State shall take all necessary measures to avoid interference to the telecommunications networks in the Receiving State by their own telecommunications or other electrical installations. Where radio stations of the Sending State's Armed Forces cause harmful radio interference to radio stations located outside the Receiving State or suffer harmful interference from such stations, the competent authorities of the Receiving State shall act in accordance with the provisions of the Constitution and Convention of the International Telecommunication Union, as amended, and the Radio Regulations. The competent authorities of the Receiving State shall take all necessary measures, to the extent authorised by existing regulations, to avoid interference to telecommunications facilities of the Sending State's Armed Forces by telecommunications or other electrical installations of the Receiving State. In the event of electromagnetic interference, the national regulations concerning electromagnetic compatibility of equipment shall apply. If this results in the need to take the source of interference out of operation, the Armed Forces of the Sending State shall do so without delay.

Article 9
Environmental Protection

- (1) The competent authorities of the Sending State shall recognise and acknowledge the importance of environmental protection in the context of activities performed by members of the Armed Forces of the Sending State in the Receiving State. The members of the Armed Forces of the Sending State shall comply with the Receiving State's legal provisions for the protection of the environment.
- (2) The competent authorities of the States of the Parties shall work closely together in all matters of environmental protection, in particular when preparing exercises.
- (3) Compliance with the legal provisions of the Receiving State notwithstanding, degradation of the environment shall be avoided, and where degradation of the environment cannot be avoided, appropriate measures shall be taken to offset such degradation.
- (4) For the movement of weapons, heavy equipment or hazardous material, preference shall be given to rail and water transport. Transport routes and means shall be agreed between the Ministries of Defence in coordination with the competent authorities of the Receiving State.
- (5) The members of the Armed Forces of the Sending State shall operate their aircraft, vessels and vehicles in the Receiving State only with fuels, lubricants and additives classified as low-pollutant under the regulations of the Receiving State, provided this is compatible with the technical requirements of such aircraft, vessels and vehicles. With respect to passenger cars and utility vehicles, the regulations of the Receiving State concerning the limitation of noise and exhaust gas emissions shall be observed, insofar as this is not an undue burden.
- (6) When using training installations, the members of the Sending State's Armed Forces shall observe the applicable rules for their use, in particular safety, fire protection and environmental regulations. The same applies with respect to the service regulations of the Armed Forces of the Receiving State relating to exercises. The Ministries of Defence of the States of the Parties shall

establish special arrangements within their respective areas of jurisdiction for night firing and firing on Saturdays, Sundays and public holidays.

- (7) The members of the Armed Forces of the Sending State shall comply with the regulations of the Receiving State concerning environmentally safe recycling or other disposal of waste. Disposal of non-expended munitions by detonation or incineration at installations not approved for this purpose shall not be permitted.

Article 10

Operation of Vehicles of the Sending State's Armed Forces and Use of the Receiving State's Airports

- (1) Motor vehicles and trailers of the Sending State's Armed Forces shall be registered and licensed for road use by the competent authority of the Sending State. These vehicles shall bear a registration number and a distinctive nationality mark.
- (2) Transportation and movements carried out by members of the Sending State's Armed Forces within the scope of the national legal provisions of the Receiving State and applicable international agreements which are binding on both Parties, including related technical arrangements and procedures, shall be deemed to have been approved. In cases where special or exceptional authorisations and exemptions for the transportation of hazardous material are required for military movements and transportation, they shall be processed by the competent authorities of the Receiving State.
- (3) The competent military authorities of the Receiving State shall coordinate the representation of the Sending State's military interests in traffic matters vis-à-vis the competent civilian authorities and enterprises.
- (4) With regard to the registration of the Sending State's own railway freight and passenger cars needed for the transport of members of the Armed Forces and military equipment of the Sending State, the use of the Receiving State's railway infrastructure and the pertinent safety regulations, relevant European Union legislation and its transposition into the Receiving State's legislation as well as the Convention of 9 May 1980 concerning International Carriage by Rail (COTIF) shall apply. Where it is intended to deviate from the Receiving State's legal provisions in respect of the requirements for the qualitative condition and the use of the Sending State's railway vehicles, the railway company of the Sending State shall apply to the railway administration of the Receiving State for the necessary permits.
- (5) The members of the Armed Forces of the Sending State shall observe the Receiving State's traffic regulations, including the regulations concerning behaviour at the scene of an accident and the regulations on the transportation of hazardous material. The competent authorities of the Receiving State shall monitor observance of these regulations. Such monitoring may be conducted in conjunction with the competent authorities of the Sending State.

- (6) The members of the Armed Forces of the Sending State shall observe basic traffic safety regulations of the Receiving State. Within the limits imposed by these regulations, the members of the Sending State's Armed Forces may apply their nationally applicable standards to the construction, design and equipment of motor vehicles, trailers, inland waterway vessels and aircraft. The competent authorities of the States of the Parties shall cooperate closely on the implementation of these provisions.
- (7) The operation of motor vehicles and trailers whose dimensions, axle load, total weight or numbers exceed limitations under the Receiving State's road traffic law shall require the permission of the competent authorities of the Receiving State. Outside training areas, tracked vehicles shall as a general rule not be moved other than by rail or, if required, by flatbed trailer. Driving tracked vehicles on public roads and trails without track pads shall not be permitted.
- (8) Except in cases of emergency, members of the Armed Forces of the Sending State may use civilian airports in the Receiving State with military aircraft only with the permission of the competent authorities of the Receiving State granted in accordance with the regulations in force in the Receiving State.
- (9) The competent authorities of the States of the Parties shall coordinate all air traffic control and related communications systems set up and operated by them to the extent necessary to ensure air traffic safety and achievement of the purpose of the stay of the members of their Armed Forces.

Article 11

Settlement of Claims

- (1) Unless otherwise provided for in this Agreement, the settlement of claims shall be dealt with by the Parties in accordance with the provisions of the NATO SOFA.
- (2) The Parties shall inform each other which authorities are competent to settle claims. These authorities shall cooperate on a basis of mutual trust. They shall render each other all possible assistance to ensure compliance with judgments and administrative acts of the courts and authorities of the Receiving State in connection with obligations of the members of their Armed Forces under civil law.
- (3) For the settlement of third-party claims, the following provisions shall apply in addition to Article VIII (5) to (7) of the NATO SOFA, with the procedure provided for in Article VIII (6) (a) to (c) of the NATO SOFA being supplemented by the procedure set out in sub-paragraph f) below:
 - a) The competent authorities of the Receiving State which are responsible for receiving and examining the request for compensation shall, upon receipt of the request, conduct their own investigations without delay.
 - b) The competent authorities of the Receiving State shall notify the competent authorities of the Sending State of the receipt of the request for compensation as soon as possible, but within

four weeks of receipt of the request at the latest. The notification shall, if possible, contain the reference number assigned by the competent authorities of the Receiving State, the claimant's name and address, a brief description of the incident and when and where it occurred, the amount of compensation demanded, the nature of the damage, the names of the members of the Armed Forces involved and the designation of the unit involved in the incident. The notification shall be in duplicate.

- c) The competent authorities of the Sending State shall acknowledge receipt of the notification and send the competent authorities of the Receiving State within six weeks of its receipt all available information and evidence. Where such information and evidence is unavailable to the authorities of the Sending State, they shall inform the competent authorities of the Receiving State to that effect. The competent authorities of the Sending State shall further inform the competent authorities of the Receiving State whether in their opinion the damage has been caused by acts or omissions for which the Armed Forces of the Sending State are legally responsible, or in connection with the use of a vehicle of the Sending State's Armed Forces by members of the Armed Forces, and whether that use was authorised or unauthorised.
- d) Once they have analysed all available information and evidence, the competent authorities of the Receiving State shall decide whether and in what amount the claim is justified under the law of the Receiving State.
- e) The competent authorities of the Receiving State shall pay the amount of compensation in their currency. They shall request the competent authorities of the Sending State to reimburse the amount paid. The competent authorities of the Sending State shall reimburse the amount due within three months. If, under the law of the Receiving State, compensation is to be granted in the form of an annuity, it shall be reimbursed by one Party in relation to the other in accordance with the rules applicable in the Receiving State as a capitalised amount.
- f) In the case of damage not caused in the performance of official duty, the competent authorities of the Receiving State shall prepare a report for the competent authorities of the Sending State, which shall examine it without delay and decide which amount of compensation, if any, they deem justified. The competent authorities of the Receiving State may offer the claimant, notwithstanding the decision of the Sending State, an ex gratia payment in settlement of his claim. If that offer is accepted by the claimant in full satisfaction of his claim, the competent authorities of the Receiving State shall make the payment. The competent authorities of the Sending State shall reimburse the amount. In other respects, the provisions of sub-paragraphs a) to e) above shall remain unaffected.

Article 12
Exercises

- (1) Exercises shall be governed by the legal provisions of the Receiving State and the service regulations of its Armed Forces.

- (2) Exercises on land shall as a general rule take place at military training areas, firing ranges and other military training facilities.
- (3) Exercises conducted in its airspace shall be governed by the Receiving State's regulations on the entry into and use of its airspace and on the utilisation of aviation installations and facilities which fall within the scope of the Standards and Recommended Practices of the International Civil Aviation Organisation, as well as applicable notification, approval and coordination procedures contained in the relevant regulations of the Receiving State. These regulations include the Croatian Air Traffic Act and the German Air Traffic Act, as amended, as well as the applicable Croatian and German regulations and administrative arrangements for the civilian and military sectors. Aircrew members participating in an exercise as well as the air traffic services and air defence control personnel involved in such an exercise must have a good command of the English language, insofar as this is necessary for reasons of flight safety or air traffic control.
- (4) Exercises of naval and auxiliary vessels in the territorial sea and in internal waters shall be governed by the legal regulations of the Receiving State as well as the international agreements which are binding on both Parties.
- (5) Prior to the conduct of exercises, the competent authorities of the States of the Parties shall specify in detail the services to be provided and the costs involved.

Article 13 Settlement of Disputes

Any dispute concerning the application or interpretation of this Agreement shall be settled amicably by consultations and shall not be referred to a third party for settlement.

Article 14 Implementation

Arrangements concerning the implementation of this Agreement may be made between the Ministries of Defence of the States of the Parties, which shall inform each other of the competent points of contact for the implementation of this Agreement.

Article 15
Entry into Force, Duration and Termination

- (1) This Agreement shall enter into force on the date on which the Parties have notified each other, through diplomatic channels, that the national requirements for its entry into force have been fulfilled. The effective date shall be the date of receipt of the last written notification.
- (2) This Agreement may be amended at any time by mutual written consent of the Parties. The amendments shall enter into force in accordance with paragraph (1) of this Article.
- (3) This Agreement shall remain in force for an unlimited period. This Agreement may be terminated by either Party giving written notice thereof through diplomatic channels. Termination shall take effect one year after receipt of that notice by the other Party, which shall confirm receipt of the notice of termination and the date of receipt.

Done at *Zagreb* on *16 June 2021* in two originals in the Croatian, German and English languages, all texts being authentic. In case of divergent interpretations of the Croatian and German texts, the English text shall prevail.

For the Government of
the Republic of Croatia

For the Government of
the Federal Republic of Germany

